

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

IV. Vera sententia de origine Canonicoꝝ Regularium exponitur, quos à Sanctiſſimo Apostolis institutos demonstratiuè probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Edem sententia plurimum accedit Cardina-
lis Baronius tom. 3. suorum Annal. sub anno
328. no. 11. & duobus sequentibus, cum docet, in-
stitutum vite regularis in Ecclesia Alexandrina
per D. Athanasium, ex monachis acceptum in
clericis Ecclesiarum civitatis introductum, illis-
que adiunctum: ac exinde Romam delatum, & à
Romana Ecclesia veluti ex promptuario quodam
disciplinæ Ecclesiasticæ alias omnes Occidentis
Ecclesias eiusmodi institutum fuisse mutuatas,
primūque, qui ex Ordine istiusmodi institutum
in Occidentem inuexit, fuisse B. Eusebium Epi-
scopum Vercellensem, qui vt D. Ambrosius Me-
diolanensis epistola 82. testatur, primus in Occi-
denti partibus diuersa inter se instituta coniun-
xit, videlicet clericorum & monachorum, quod
ipsum præstantissimum vite genus Sanctus Mar-
tinus Episcopus Turonensis transtulit in Gal-
liam, & S. Augustinus in Africam. Videtur ergo hic
autor sentire clericos primitiue Ecclesiæ ab Apo-
stolis institutos vota non emisisse, nec regularis
vite institutum tenuisse ante annum trecentesi-
mum vigesimum, vel circa, quo tempore D. Atha-
nasia illud institutum ex monachis mutuatum
clericis adiunxit, & ex consequenti vite regularis
institutum non ex clericis ad monachos, sed ex
monachis ad clericos derivatum, & profectum.

Verū decipiuntur illorum parte prædicti au-
tores, & quicunque illorum sententia in hoc ad-
herent, nam clericos primitiue Ecclesiæ ante Au-
gustinum, & Eusebium, & Athanasium non so-
lum communem vitam tenuisse, verum etiam vo-
ta Religiosorum monachorum profiteri solitos,
& instituta clericorum ad monachos, non mona-
chorum ad clericos derivata, vt interim ea omit-
tamus, quæ longa oratione sequenti capite addu-
camus, testes sunt imprimis Urbanus Papa huius
nomina primus, & martyr in epistola ad omnes
catholicos, quæ refertur in cap. Scimus 12. quæ sit,
vt non solum dicit, communem vitam ab Apo-
stolis institutam in omnibus clericis vsque ad sua
tempora: scilicet ad annum 224. viguisse: sed con-
ceptis verbis meminit votorum, vt in textu non
semel legitur, vt mirum sit, quomodo viri docti,
& præclari in re manifestissima fuerint hallucina-
ti. Secundo, Clemens etiā Romanus, & Petrus suc-
cessor in epistola ad Iacobum fratrem Domini,
quæ refertur in eadem causa & questione cap. Di-
lectissimi, clericos Ierosolimitanos ad tenendam
vitam communem iam susceptam longa oratione
adhortatus, ita demum concludit: *Vnde consiliam
dantes, vestram prudentiam hortamur, vt ab apostolico
regula non recedatis, sed communem vitam ducentes, &
scripturæ sacras rectè intelligentes, qua Dominus vni-
us, adimplere satagatis.* Tertio D. Hieronymus in
lib. de Vita illustribus in Philone, vbi dicit, talem
primū Christo credentium fuisse Ecclesiā, quæ
nunc monachi esse nituntur. Quis autem ne-
sciat, primitiue Ecclesiæ præcipuam, & nobilissi-

am portionem fuisse clericos, à quibus regimé,
& disciplina ceterorum Christianorum pende-
bat? non ergo vita regularis ex monachis ad cleri-
cos profecta est, sed ex clericis ad monachos.
Quarto Eusebius Cæsariensis lib. 2. historie Ec-
clesiasticæ cap. 16. & 17. vbi loquens de institutio-
ne Ecclesiæ Alexandrinæ, & de libro Philonis He-
braei scripto in laudem virorum Apostolicorum
primitiue Ecclesiæ, quem de vita contemplatiua
supplicium intulit, quosque D. Hieronymus,
Cassianus, & alij monachos vocant, inquit, illum
omnia Ecclesiæ instituta complexum fuisse, quæ
à D. Marco tradita sunt, & vsque in illud tempus
seruabantur in Ecclesia, & vitæ abstinentium de-
scripsisse, qui in Ecclesijs, & in monasterijs etiam
temporibus ipsius Eusebii debebant, qui tamen
vivebat temporibus B. Athanasij: nam scripsit vi-
tam & obitum magni Constantini, qui obiit circa
anno Domini 337. ex Baronio tom. 3. Annal. Onuph.
in Chronico & Card. Bellarm. in Chronico. Et
notanda sunt verba illa Eusebii in fine cap. 17. *In qui-
bus (scilicet libro Philonis) prædicta vita Ecclesiæ in-
stitutionis initia, atque originem Apostolicam, atque etiā
Evangelicam traditionem inuenit: Ex quibus habes,
quæ nonnulli ad monachorum institutum dctor
quent, ac restringunt, Philonem ex sententia Eu-
sebii de institutione primitiue Ecclesiæ seu de in-
stitutione Ecclesiasticæ initijs scripsisse.*

CAPVT QVARTVM.

*Vera sententia de origine Cano-
nicorum Regularium exponi-
tur, quos à Sanctissimis Apo-
stolis institutos, demonstratue
probat.*

R

Ecclesijs, & reiectis falsis opinio-
nibus vera sententia de Cleri-
corum Canonicorum origine
sequentibus propositionibus
explicatur. Prima propositio
Ordo Clericorum Canonici, qui
nunc Regulares Canonici dicuntur, à Sanctissimis Apo-
stolis sine ab illorum immediatis discipulis sine verè, &
proprie, & immèdiatè institutus. Hæc propositio tot,
ac tantis Summorum Pontificum, Sanctorum
Patrum, Theologorum, Doctorum, & Histori-
corum testimonijs, & rationibus fulcitur, vt in il-
lis recensendis difficilis sit exitum, quàm princi-
pium inuenire, quàm ob causam, vt in eis recen-
sendis confusionem vitemus, ad quædam summa
capita siue prædicamenta, illa reducere nitentur.
In quorum primo referemus testimonia Pontifi-
cum, & autorum, qui formalibus verbis Canoni-
corum Clericorum ordinem ab Apostolis deriva-

tum. In tertio illorum, qui dicunt, Sanctissimos Apostolos, & Clericos primitiuæ Ecclesiæ vota substantialia Religionis, & Euangelicæ perfectionis emisisse.

Quod spectat ad testimonia prima classis ex Romanis Pontificibus, qui per formalia verba nostram assercionem probant. Primus est Paschalis II. in literis Priori S. Frigidiani directis, que in illius monasterij Cartophilacijs seruantur, vt etiam testatur Cæsar Franciottus ex Congregatione Clericorum Regularium Lucens. Beate Dei Genitricis nuncupata sacerdos in sua historia de miraculosis imaginibus, & reliquijs in Verbe Luca seruatis, vbi tractat de Ecclesiâ & conuentu S. Frigidiani, qui quæ illius monasterij Archiuum lustrauit, in quibus literis sic ait: *Vita regularis profectum in primitiua Ecclesiâ cognoscitur ab apostoli institutum, quam B. Augustinus tam gratanter amplexus est, vt eam suis regulis reformaret.*

Secundus est Benedictus XII. in bulla Generalis reformationis suo motu proprio emanata, quæ sic incipit: *Uenit illud Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Ad decorem Ecclesiæ sponse Dei, & sanctarum Religionum fundatarum in ea, &c. & infra. Ideoque inter Religiones alias in agro eiusdem plantatas Ecclesiæ, ad Regimen Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini ab Christi gloriosis discipulis in primitiua Ecclesiâ sacris institutionibus stabilitam, & veteri præcipue charitatis affectum, ac nolentes, que in eadem religione reformanda cognouimus, absque reformationis remedio prætere, &c.* Edita est bulla Aucionio Idibus Maij Pontificatus sui anno 5.

Tertius est Eugenius huius nominis Quartus in Bulla, qua Canonicos Regulares postliminio ad Lateran. Basilicam reduxit, quæ incipit: *Com ad sanctissimam, & venerandam Lateranensem Basilicam dirigimus oculos mentis nostræ, & inter innumeras curas, &c. & infra. Hac igitur pia, & sancta inspiratione ducti, & donus Dei zelo sanctissimi Pontifices prædecessores nostri illius sequuti velle gign, cuius perfectæ, & ordinatæ sunt opera, postquam venerabilem locum pro populi Dei salute, & summi Regi gloria ditauerunt, & exthesauro Christi sacratissimo inueniabilibus, & incomprehensibilibus indulgentijs, & diuina gratia largitate, & remissionis exuberantia ornauerunt, horum privilegij sublimauerunt, & decorauerunt titulis dignitatum, diuinitatem in terris familiam Clericorum, qui vitam religiosam ducunt, & ad exemplum nascentis Ecclesiæ sanctam institutionem seruauerunt, quos Canonicos Regulares appellamus, vt sacrum inter Clericos, & ministros Christi viuendi modum in sacra Basilica instituerunt, firmauerunt, exereuerunt, & perpetuo deputauerunt: vt hi prima in terris Ecclesiæ, & matris sanctorum Apostolica prouidentia curam gererent, qui primorum Christiana religionis clericorum normam traditionis, & instituta seruauerunt. Huius profecti sacri ordinis, & sancti propolis post sanctos apostolos, primùm in Alexandria Ecclesiâ Marcus Petri discipulus fuit institutor & conditor, ac gloriosus Doctor Augustinus diuini re-*

gulis illud decorauit, & memoria Verbanus martyris & S. Pontificis Generalis Decretis ordine reformant: & B. Gregorius Augustinus Anglorum Episcopus velis plantationem sacram in commisso filii populo præcepit institui, & in occidentis finibus ampliat.

Quartus est Sixtus IV. in magno privilegio, quo eisdem Canonicis Regularibus Lateran. eccl. Ecclesiâ ipsâ Lateranensi exactis, titulum, & omnia priuilegia Canonicorum, & Ecclesiæ Lateranensis confirmauit, ac si acta in eadem Ecclesiâ manerent, quod incipit: *Dudum ad vniuersos regulares ordines, in quo inter alia ita inquit: Ad hunc præcipuè Canoniarum Regularium congregationem Lateranensis Ordinis sancti Augustini ad libertatem nostram uentus oculos conuertimus, quòs Ordo ipse in noscitur Ecclesiæ sancta institutione, ac primorum Christiana Religionis Clericorum norma traditionibus, fundatus, & sacris institutus, ac diuini regulis, eloquijsque præmittitur existit, ab eiusque primaua fundatione vniuersis inuicem semper respiciendum.*

Quintus est Pius Quartus in motu proprio, quo sententiam à se latam in causa præcedentia inter Canonicos Lateranenses, & monachos Cassinenses super illorum antiquitate, ac iure præcedendi in omnibus actibus publicis, & priuatis diu exagitate confirmauit, qui est inter Constitutiones huius Pontificis 95. in ordine, in quo inter alia sic ait: *Qui quidem Cardinales illius partibus, pariter procuratoribus, & aduocatis plures auctoritates, & quæ emergentibus ad plenum discussis, & resolutis, comperito satis per eos ex compluribus literis apostolicis, diuersisq; alijs documentis, rationibus, & probationibus, quod ipsi Canonici fuerunt, & sunt de illis Clerici à B. Augustino quimmò a sanctis apostolis instituti, restem Canonicos tam suæ institutionis huiusmodi quam etiam dignitatis Clericali, qua eos statim, quod post hoc regularem emittunt, insignitos esse oportet, ab antiquis, qualitatibus in eis existentibus, ratione illorum, illorum Congregationem Lateran. præfates monachos, & eorum Congregationem Cassinensem præcedere debere censuerunt, & consenserunt. Vnde nos illorum relatione intelligida, eaque diligenter per nos examinata, quoniam iam in omnibus suis partibus veritati, & iusticiæ conformemur, per nostram & ipsorum sententiam præuenimus, &c.* Quæ verba dici nō potest, quod sint narrativa, & non dispositiua: quoniam vt patet, sunt dispositiua, post longam controuersiam multo tempore hinc inde discussam, & ventilatam & etiam si essent narrativa, tamen Summus Pontifex ipsa narratione intellecta & diligenter examinata, cum in omnibus suis partibus veritati, & iusticiæ conformemur inuenisse fatetur, & in ea fundatam dispositionem, vnde non possunt amplius in dubium ruocari, nec potest aliquis circa illa tergiversari.

Extus est Pius Quintus in motu proprio, per quem eisdem Canonicos Regulares Congregationem Lateran. decernit omnes alios Regulares mendicantes, & non mendicantes iure præcedere post.

Supple
rigens,
serat h
scripta
sup. lib.
natura
cu appo
tur pro
tem ore
gregar
regalar
go au
vior au
gu ar
taur re
de Com
Dioret
O
bis Ec
scribit
por sig
sou Pat
e post
locuti
quam r
ceatim
Ne
tis Al
rignere
serma
li fu
Christ
De
sculo
emus,
tae bo
hoc vel
Com
asisti
post ce
stretor
Vn
lig. ca
nuel R
quest.
dicit o
deo dic
stus di
higior
elatio
gulari

posse, & debere iure antiquitatis, & prioris institutionis, in quo inter alia sic habet: Cum itaque fuerit acceptus dilecti filij, vniuersi Canonici Regularis Congregationis Lateran. qui ab apostolo originem traxerunt, quique ab eodem aug. eorum reformare iterum per reformationem vni mundo genti merito precedere possunt. se omnes alias personas Ecclesiasticas tam seculares, quam regulares, in processibus, & alijs actibus publicis praefere debere, &c. Quae verba licet sint narratiua, tamen cum sint inducta per modum causae, & in illa fundetur dispositio Pontificis euidenter intentum concludunt, & licet tot tantorumque Pontificum auctoritas ad praedictam assertionem probandam satis sit, ac super: nihilominus vt de illius veritate magis, ac magis constat.

IV. Secundo loco proferuntur Doctores, & Historiaru, qui illam conceptis, & formalibus verbis tradiderunt, & probauerunt. Hi sunt. Primus, Sigibertus Gemblaccensis in Chronico sub anno Domini 1078 vbi scribit: ab hoc tempore capit restituta in Ecclesia B. Quinini Beluacensi Canonici Ordo, primum ab apostolo, postea a B. Augustino Episcopo regulariter ministratus, sub Magistro Iuane venerabili eiusdem Ecclesiae Praeposito, postea Carotenensi Episcopo.

Secundus est, Vincentius Beluacensis in Speculo historiali lib. 26. cap. 51. & post illum.

Tertius, B. Antonius Archiepiscopus Florentinus in Summa historiali titulo 15. cap. 16. in fine, vbi refert verba Vincentij scribit: Circa annos Domini 1078. restituit Vincentius histor. in Speculo lib. 26. cap. 51. post Sigibertum, tempore Gregorij VII. Pape, & Henrici Imperatoris caput restituit in Ecclesia Beati Quinini Beluacensi Ordo Canoniorum Regularium primum ab apostolo, postea a S. Augustino Episcopo, & Doctore eximio regulariter institutus, sub Magistro Iuane venerabili eiusdem Ecclesiae Praeposito, postea Carotenensi Episcopo, qui post Iherosolim fecit compilationem antiquam Decretorum.

Quartus, Wernerus Carthusianus autor Fasciculi temporum fol. 54. vbi ait: Ordo Canonici caput fuit in Ecclesia Beluacensi, qui primum ab apostolo, postea ab Augustino regulariter est institutus sub magno Iuane Praeposito, post Carotenensi Episcopo.

Quintus, Lucidus Historicus libro 10. de Rebus gestis post Christi aduentum cap. 7. vbi dicit: Rubrica de Ordine Religiosorum restatur, communem Clericorum ordinem a B. Petro, & alijs apostolice institutum fuisse, qui deinde ab Augustino insignem, & singularem regulam accepit.

Sextus, Raphael Volaterranus lib. 21. Antropologie scribens: Ordo autem Canonici ab Augustino, non tantum institutus, quam renouatus: ab apostolo enim in monte Sion exordium accepit, qui post ascensionem, vt ait D. Thom. 2. 2. q. 88. de Vita genere delibantes communia inter se omnia, ac tria vota coram Deo statuerunt. Quirius a successoribus, clericisque omnibus diu diligentissime seruatus. fideq. postea deservescere destitit, hinc quoq. in Ecclesia amplius quadraginta preseruatur.

Septimus, Iacobus Philippus Bergom. in suo Supplemento postremae editionis lib. 14. vbi corrigens, quae supra lib. 9. minus considerate scripserat haec de Canonici Ord. antiquitate, & origine scripta reliquit: Verum quia de Canoniorum ordine sup. lib. 9. aliqua diximus, est quorum impressionem ad notitiam nostram nona quaedam perueniant, authenticam approbata scriptis, non abre pata haec, quae sequuntur, pro clariori veritate subiungimus. Canoniorum autem ordo Regularium D. Augustini, a quibus profata Congregatio Lateranensis continuatur, ab ipso Petro Aug. regularem sumpsit institutionem, &c. & infra. Sunt ergo omnes isti Canonici, de quibus paulo superius diximus, vniuersi eiusdem ordinis cum illis, qui habitu lineae regulam Augustini professores, primum ab apostolo in primitiua Ecclesia sunt instituti, & per B. Augustinum regularibus institutionibus ad communem regularem vitam restituti, vt etiam ex praefato sermone colligitur de Communi vita clericorum, & Constitutionibus, & Decretis Romanorum Pontificum.

Octauus, Onuphrius in libello de Septem vrbis Ecclesijs in Ecclesia Later. vbi haec inter alia scribit: Aucta fidelis populi multitudine cum praebiter per singulos Vrbis Roma titulos distributi essent, huius in suis Partibus occupati non tra. assistere Romano Pontifici possent, clericorumque disciplina laboraret, Gelasius Papa circa annum Domini C. D. Clericos, qui ab archidiacono in Instituto Canonici, id est Regularis vocati sunt, in Apostolorum & primitiua Ecclesia more secundum B. Augustini regulam in communi vivebant, Lateranense collocavit, qui Presbyterorum veterum tam Cardinalium, quam non Cardinalium loco, Basilica Lateranensis institutionem addidit, quotidie deseruunt.

Nonus, Ioannes Gerson Cancellarius Parisiensis Alphabeta 22. littera N. vbi ait: Regularis vita originem ab ipso apostolo traxit, & Alphabeta 42. in sermone de Cena Domini dicit, quod Apostoli fuerunt Canonici Regulares sub Abbate Christo.

Decimus, Robertus Arbroricensis to. 2. in Opusculo de tuendo cehbato, vbi inquit: Canonice dicimus, qui ex communi placito ac voto orationis, ac munitae bonarum distributioni obnoxij erant. Erat autem hoc veluti elementum quoddam, atque exemplar futurae Communionis in Ordine Canoniorum, qui triplici voto astricti, se Regulares appellant, quem Augustinus longo post tempore instituit, se ab apostolice fonte haurisse proficitur. Hic ergo ordo statim ab orbe redempto &c.

Vndecimus, Hieron. Platus de Bono statu Relig. capite 23. quem Duodecimus sequitur Emanuel Rodriquez to. 1. Quaestionum Regularium quest. 3. art. 1. vbi propolita questione a quo habuit originem Ordo Canon. Regul. inquit: Respondeo dicendo, quod Canonici Regulares Ordinis S. Augustini dicti Lateranenses ab apostolo primum, vt narrat historia, traxerunt originem, prout tradit Hieronymus Paris: sed postea a B. Augustino fuit talis Congregatio regulariter ordinata.

Tertio principaliter confirmari potest eadem assertio alijs testimonijs autorum, qui dicunt, B. Aug. non nouum ordinem instituisse, verum ab Apostolis institutum ad primam vite ratione reparauisse. Quod prater autores proxime allegatos, quorum plerique id conceptis verbis affirmant, fateatur primus ipsemet Aug. in tribus sermonibus de Comm. vita clericorum. Nam in sermone scriptum reliquit: Nollis omnes, aut penes omnes, sic nos viuere in ea domo, qua dicitur domus Episcopi, vt quantum possuimus, imitemur eos sanctos, de quibus loquitur liber Act. Apost. Nemo duobus aliquid proprium, sed erant illis omnia communia &c. Similiter in 2. sermone in princ. Quomodo autem, inquit, viuere velimus, quomodo Deo propitio tam viuamus, quamuis de scriptura sancta multa nouerit, tamen ad commemorandos vos, ipsa de lib. actuum Apost. verbis lectio recitabitur: vt videatur, ubi descripta sit forma, quam desideramus implete, &c. In 3. sermone, ubi ipsa regula Canonicoꝝ exaete scribitur, ita legitur: Hec sunt, qua vt obseruetis praecipitis, in monasterio constituti. Primum praeter quod in vnum estis congregati, vt vnanimus habitetis in domo, & sit vobis anima vna, & cor vnum in Deo, & non dicatis aliquid proprium, sed sint vobis omnia communia, &c. Sic enim legitur in Actibus Apostol. qua et ista omnia communia, & distribuebatur vnique sicut cuique opus erat. Et vt semel dicamus, tota series illorum sermonum ad hoc tendit, vt Clerici Augustiniani ad normam vitae Apostol. & Clericoꝝ à SS. Apostolis institutorum reformarentur, vt legenti patet.

Secundus est Possidius in vita D. Augustini c. 5. ubi ait, quod: Factus presbyter monasterium intra Ecclesiam inuox instituit, & cum Dei serui viuere cepit se condant modum & regulam sub sanctis Apostolis constitutam.

Tertius est D. Thom. in officio D. August. per illum ordinato, & ante annos circiter quadringentos in Ecclesia vitato, quod etiam probauit Pius V. in Bulla approbationis diuinoꝝ officioꝝ Canonicoꝝ Regularium Congregationis Later. in quo officio in laudibus, & ad vesperas canitur Antiphona: Factus ergo presbyter monasterium clericorum mox instituit, & cepit viuere secundam regulam sub sanctis Apostolis constitutam. Quo officio utebantur Ecclesia Caesaragullana, & Valentiana in regno Aragonensium: licet forte illius usus, quod praedicat Ecclesia cum innumeris alijs ex Regularibus ad secularitatem transierint, in destinatione iuerit. Videtur de hoc Trullus lib. 1. de Canonicis cap. 3.

Quartus est Vincetius Beluacen, ex quo Quintus D. Antoninus in summa Historialis titulo 10. cap. 8. §. 2. ubi eadem verba refert: Factus ergo presbyter monasterium &c.

Sextus, Carolus à Basilica Petri Nouariens. Episcopus in sua Nouaria lib. 2. in vita B. Gaudentij primi eiusdem ciuitatis Episcopi, ac Diui Eusebij Vercellen. Episcopi, & martyris, discipuli, necnon

Orientalis peregrinationis Comitit, ubi inter alia haec de illo memoria tenenda scribit: Non sicut veteres sequentes verbum Domini renunciabant hi, qui possidebant, abnegabant semet ipsos, quod quidem praecipuum est, non omnes tamen Canonici quibuslibet sese denunciabant instituti, hi inquam instituti, que perfecta, & ab Apostolo instituta perfecta vita canonice agebantur. Hoc S. Ambrosius appellat officia Clericoꝝ cum Monachorum instituti contingeret, ut autorem in Occidente facti sanctum Eusebium Verulensem Episcopus Gaudentij nosri magistram, praclerum sane testimonium, & valde obseruandum, ex quo statendum est, perfectam clericorum disciplinam, & monasteria clericali in Occidente ab his Ecclesijs ab ipso profecta esse, & ipsum S. Augustini eius disciplina sanctissimum, praecipuumq. cultorem vna cum euangelio in sua regione esse delatuisse. Ecce tibi vnde nam profecta fuerit institutio Canonica, quam Augustinus in Africam inuexisset: omnes fateatur, ex Apostolis nimirum, & à B. Eusebio ex partibus Orientis in Ecclesiam Occidentalem aduicta, quod non de primaria institutione Occidentalis Ecclesiae, sed de restitutione intelligis, vt infra patebit. Adsiplulantur S. Carolus Mediolanen. Episcopus epistola de Translatione reliquiarum sancti Simpliciani, quae habetur in Actis Ecclesiae Mediolanen. parte 7. affirmans, institutum vite comunis Hippontensium Clericoꝝ à Simpliciano presbytero profectum: ab eoq. August. apprimè edoctu, ad quem etiam libros de Trinitate postmodum Augustinus scripsit.

CAPVT QVINTVM.

Beatos Apostolos, ac etiam omnes Clericos ab Apostolis institutos in primitiua Ecclesia vita communem cum abdicatione bonorum temporalium, & substantialia Religionis vovisse.

Ad maiorem supradictae assertionis corroboracionem subiungitur secunda propositio: Beatos Apostolos, & omnes Clericos in primitiua Ecclesia substantia Religionis vovisse. Haec propositio probanda est primò de Apostolis, mox de Clericis Apostolicis in primitiua Ecclesia institutis. Nò quod ad ipsos Apostolos spectat, illos communè vitam cum omnium bonoꝝ temporalium abdicatione, ac caetera substantialia Religionis vovisse, testantur in primis Diuus Augustinus libro 17. de Ciuitate Dei, cap. 4. post medium vbi legitur: Dixerunt enim potentes illi ecce nos reliquimus omnia,

CAPVT QVINTVM. Hae de illo memoria tenenda scribit: Non sicut veteres sequentes verbum Domini renunciabant hi, qui possidebant, abnegabant semet ipsos, quod quidem praecipuum est, non omnes tamen Canonici quibuslibet sese denunciabant instituti, hi inquam instituti, que perfecta, & ab Apostolo instituta perfecta vita canonice agebantur. Hoc S. Ambrosius appellat officia Clericoꝝ cum Monachorum instituti contingeret, ut autorem in Occidente facti sanctum Eusebium Verulensem Episcopus Gaudentij nosri magistram, praclerum sane testimonium, & valde obseruandum, ex quo statendum est, perfectam clericorum disciplinam, & monasteria clericali in Occidente ab his Ecclesijs ab ipso profecta esse, & ipsum S. Augustini eius disciplina sanctissimum, praecipuumq. cultorem vna cum euangelio in sua regione esse delatuisse. Ecce tibi vnde nam profecta fuerit institutio Canonica, quam Augustinus in Africam inuexisset: omnes fateatur, ex Apostolis nimirum, & à B. Eusebio ex partibus Orientis in Ecclesiam Occidentalem aduicta, quod non de primaria institutione Occidentalis Ecclesiae, sed de restitutione intelligis, vt infra patebit. Adsiplulantur S. Carolus Mediolanen. Episcopus epistola de Translatione reliquiarum sancti Simpliciani, quae habetur in Actis Ecclesiae Mediolanen. parte 7. affirmans, institutum vite comunis Hippontensium Clericoꝝ à Simpliciano presbytero profectum: ab eoq. August. apprimè edoctu, ad quem etiam libros de Trinitate postmodum Augustinus scripsit.